

rme@nve.no

Vår dato: 08.10.2022

Anmodning om å utsette innføringen av økt normandel fra 60 til 70 %

Nettselskapene driver monopolvirksomhet og skal kontrolleres av myndighetene mht effektiv drift i tråd med gjeldende forskrifter og reguleringer. Vi stiller oss bak en regulering av bransjen der selskapene måles i en konkurranse om å være mest mulig effektiv (DEA-modellen). Likevel vil vi anmode RME om å utsette innføringen av en økning av normandelen fra 60 til 70 % i reguleringen.

Det er vår påstand at modellen er for dårlig til å kunne forsvare å øke normandelen fra 60 til 70%.

Reguleringsmodellen er en modell som skal gjenspeile selskapenes praktiske virkelighet, når selskapene skal måle effektiviteten mot hverandre. Det klarer modellen kun dels og hvordan modellen treffer selskapene er sterkt varierende. Det er vår påstand at de mest effektive selskapene er effektive, og modellen treffer også ganske godt disse selskapene. De mindre effektive selskapene er nok i sum mindre effektive, men modellen treffer heller ikke flere av disse selskapene på noen god måte. Vi ser tidvis en sterkt urimelig og lite hensiktsmessig regulering av enkeltsselskaper.

Det er utarbeidet en rekke dokumenter og rapporter også fra NVE/RME som synliggjør utfordringene med reguleringen. I Distriktsenergi fikk vi nylig oversendt en rapport utarbeidet av Dr Jonathan Bourne fra Little Bear Consulting i London. Rapporten er utarbeidet etter oppdrag fra Elvenett. Denne forteller oss det vi på mange måter vet fra før at reguleringen ikke er optimal og på langt nær treffer godt nok. Rapporten understreker Distriktsenergis poeng om at modellen ikke er god nok for ytterligere å stramme skruen i reguleringen i retning av å øke normandelen til 70%. Rapporten er vedlagt.

RME forespeiler betydelige endringer i modellen – endringene bør stilles i bero inntil videre

Det er også et faktum at RME i godt samarbeid med bransjen ser på hele modellen og vurderer endringer i alle tre trinn. Det er alltid en fordel å ta en pust i bakken og se på mulige endringer og da helst til det bedre. Men dette betyr også endringer i modellen. Endringer som slår ulikt ut for selskapene som er regulert av modellen. Det er allerede foreslått endringer i trinn 2, der man blant annet tar ut kabling som parameter, hvilket gjør at en rekke selskaper taper mye effektivitet. Flere med mere enn 10 %. Andre tjener på dette. De som har kablet i tråd med myndighetenes ønske og nå opplever å tape effektivitet pga. dette, får en ekstra belastning ved at man også velger å endre normandelen fra 60 til 70 %. Her er det regelendringer som er utfordringen og ikke selskapets kostnader.

RME vurderer også store endringer i trinn 1. Her vurderes det å bringe inn effekt gange distanse som en ny parameter. Skjer dette vil det få store konsekvenser for selskapenes effektivitet etter modellen og endringene vil slå ulikt ut. Også her pga regelendringer, ikke fordi de plutselig bruker mere eller mindre penger. Og igjen effekten blir større dersom myndighetene står på innføringen av

en normandel på 70 %. Endringene burde ses i sammenheng og stilles i bero til myndigheter og bransjen ser de totale konsekvensene av mulige kommende endringer.

Kraft-Norge og Europa er i en ekstrem situasjon

Dessuten står Europa inkludert Norge i en ekstrem situasjon på grunn av krigen i Ukraina. Dette har gitt oss ekstreme kraftpriser som igjen har gitt nettselskapene sørpå store innkjøpskostnader på tap. Dette gir de samme selskapene en knekk effektivitetsmessig i trinn 3.

I tillegg er situasjonen den at det er forventet betydelig økt nettutbygging i Norge grunnet store kapasitetsutfordringer og vi vet at det er et ønske om mere kraftproduksjon for fortsatt å kunne være en nasjon som i det minste er i balanse mellom forbruk og produksjon. Her vil nettselskapene spille en avgjørende rolle som tilrettelegger. Denne rollen bør ikke møtes med en ytterligere skjerping av normkostnaden slik verden ser ut i dag.

Vi anmoder derfor på det sterkeste at myndighetene gjør de nødvendige grep for å utsette innføringen av økt normandel fra 60 til 70 % inntil videre. Det bør også vurderes å stille planlagte endringer i modellen i bero inntil det totale bildet av endringene foreligger.

Vennlig hilsen

Distriktsenergi.

Knut Lockert

Daglig leder